

בש"פ 7070/15 - מדינת ישראל נגד לירן סבן

בבית המשפט העליון

בש"פ 7070/15

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: לירן סבן

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד מורן פולמן

בשם המשיב: עו"ד אלי כהן

החלטה

בקשה להארכת מעצר המשיב לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) ב-90 ימים או עד למתן פסק הדין בת"פ 8867-02-15 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

1. נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו, יחד עם שניים אחרים (להלן: השותפים), עבירות של קשירת קשר לפשע; ייצור, הכנה והפקת סמים מסוכנים; החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית; והחזקת חצרים לשם הכנת סם מסוכן. לפי הנטען בכתב האישום, המשיב, יחד עם שותפיו - שאחד מהם הואשם איתו בכתב האישום ונגד האחר הוגש כתב אישום נפרד - קשר קשר להקים ולהפעיל מעבדת סמים. במסגרת הקשר שכרו השלושה דירה בעיר מודיעין שבה גידלו סם מסוכן מסוג קנבוס. לשם הימנעות מתצרוכת חשמל גבוהה חיבלו השלושה, בעצמם או באמצעות מי

מטעמם, במונה החשמל של הדירה והתחברו במישרין למערכת החשמל. ביום 19.1.2015 החזיקו השלושה בדירה שתילי קנבוס במשקל כולל של 92 ק"ג.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים נגדו. המבקשת טענה כי קיימת עילת מעצר סטטוטורית על פי סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים; וכי המשיב גידל וייצר כמות גדולה של סמים באופן שיטתי ומאורגן באופן שמלמד על מסוכנותו. עוד טענה המבקשת כי לחובתו של המשיב הרשעה בעבירת רכוש ורישום ללא הרשעה בעבירות סמים. בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת מ' ברק נבו) הורה ביום 4.2.2015 על מעצר המשיב עד להחלטה אחרת. שירות המבחן ערך תסקיר בעניינו של המשיב שבגדרו לא הומלץ לשחררו ממעצר. ביום 12.3.2015 קבע בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ז' בוסתן) כי קיימות ראיות לכאורה נגד המשיב וכן עילת מעצר בעניינו. משכך הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים. להשלמת התמונה יוער כי שותפיו של המשיב שוחררו לחלופות מעצר.

3. אשר להתקדמות ההליך העיקרי: ביום 4.2.2015 הוקרא למשיב כתב האישום. לבקשת המשיב והנאשם השני בכתב האישום נדחה הדיון ליום 10.3.2015. הדיון הנדחה נדחה בשנית לשם הידברות בין הצדדים. בהמשך החודש החליף המשיב את בא כוחו ובא כוחו החדש ביקש לדחות את הדיון פעם נוספת כדי ללמוד את חומר הראיות. הדיון מיום 14.4.2015 נדחה אף הוא לשם הידברות עם המבקשת. בדיון מיום 9.6.2015 התבקשה - וניתנה - דחייה נוספת לשם המשך ההידברות. בדיון מיום 8.7.2015 ביקשה המבקשת כי ישוריינו מועדי הוכחות. בהחלטה מאותו היום הורה בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' סגנית הנשיא ר' לורך), בהסכמת הצדדים, להתחיל בהליך גישור ובהתאם לתוצאותיו לקבוע מועדי הוכחות. לפיכך, נקבעה פגישת גישור בין המבקשת לבין המשיב. המבקשת והמשיב קיימו שתי פגישות גישור - האחרונה שבהן ביום 21.10.2015 - שבהן לא הגיעו להסכמה.

4. מכאן הבקשה שלפניי. במסגרת בקשה זו עותרת המבקשת להארכת מעצר המשיב החל מיום 4.11.2015 ל-90 ימים או עד למתן פסק דין בעניינו, לפי המוקדם. בבקשתה חוזרת המבקשת על עיקר טענותיה ביחס למסוכנותו של המשיב. לעמדתה, אין בנמצא חלופת מעצר שעשויה להפחית את מסוכנותו הגבוהה של המשיב. עוד הדגישה המבקשת את המלצתו הסופית של שירות המבחן. המבקשת ציינה כי יש להבחין בין עניינו של המשיב לבין עניינם של שותפיו אשר שוחררו לחלופת מעצר, שכן עניינם נבדל הן מבחינת חלקם הפחות בפרשה לעומת חלקו של המשיב, הן מבחינת המלצת שירות המבחן. בדיון שהתקיים לפניי התנגד המשיב לבקשה וטען כי שירות המבחן נמנע מלבוא בהמלצה על שחרורו ממעצר בשל היעדר חלופה נאותה. ברם, לטענתו, יש באפשרותו להציע חלופה נוספת שלא נשקלה במועד ההחלטה על מעצר המשיב עד תום ההליכים.

5. לאחר שבחנתי את הבקשה ואת הצרופות לה ושמעתי את הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל באופן חלקי. כידוע, בבואו של בית משפט זה לבחון בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, עליו לאזן בין זכותו של הנאשם - אשר טרם הורשע בדיון - לחירות, לבין האינטרס בשמירת ביטחון הכלל ובניהול ההליך הפלילי (ראו בש"פ 5744/15 מדינת ישראל נ' חאג' יחיא, פסקה 7 (18.10.2015) (להלן: עניין יחיא); בש"פ 4084/15 מדינת ישראל נ' דלו, פסקה 8 (25.6.2015)). במסגרת איזון יש לשקול בין היתר את מסוכנותו של הנאשם; מידת החשש מפני הימלטות הנאשם ומפני שיבוש מהלכי משפט; חלוף הזמן; קצב התמשכות ההליך העיקרי; וזהות הגורם שעליו מוטלת האחריות להתמשכות ההליכים (שם). לעניין שיקול אחרון זה נקבע כי ככל שיתמשכו

הליכי משפטו של הנאשם, כך תיטה הכף לעבר שחרורו לחלופת מעצר (ראו בש"פ 5113/14 מדינת ישראל נ' אדינייב, פסקה 13 (3.8.2014)) בעניינו, קצב התקדמות ההליכים אינו משביע רצון כלל ועיקר. נראה כי טעם עיקרי לעיכוב הוא קיומו של הליך גישור שהחל להתנהל בין הצדדים כדי למצות את ההידברות ביניהם. ברם, אי קביעתם של מועדי דיון הוכחות מעל ל-8 חודשים לאחר שהוגש כתב האישום אינה מתקבלת על הדעת. כפי שציינתי לאחרונה פעמים רבות, הליך גישור, על כל מעלותיו, אינו אמור לעצור את שמיעת ההליך העיקרי, מקל וחומר שעה שנאשם ממתין לבירורו בעודו ממתין במעצר (וראו עניין יחיא). אף שניתן להבין את נטיית בתי המשפט ליתן משקל לקיומו של הליך גישור כאשר נקבעים מועדי הוכחות, יש להפעיל את שיקול הדעת בנושא זה באופן זהיר ומדוד כדי להימנע ממצב שבו הליך הגישור לא עלה יפה ושמיעת הראיות לא החלה גם בחלוף זמן רב (ראו עניין יחיא; בש"פ 4029/15 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 4 (25.6.2015); בש"פ 4094/15 מדינת ישראל נ' בן שימול, פסקה 3 (17.6.2015)). חרף כל זאת לא מצאתי להורות על שחרורו של המשיב בהעדר בדיקה של חלופה מתאימה, נוכח מסוכנותו, הנלמדת הן מהמעשים המיוחסים לו בכתב האישום, הן מתסקיר המעצר שנערך בעניינו שלא מצא כי החלופה שהוצעה בשעתו מאיינת את מסוכנותו. יחד עם זאת, ועל רקע האמור, לא ראיתי להיעתר לבקשה במלואה ואני מורה על הארכת מעצרו של המשיב ב-30 ימים. המשיב רשאי להציע לשירות המבחן תוך 48 שעות חלופת מעצר שטרם נבדקה, וככל שתוצע חלופה כאמור היא תיבחן על ידי שירות המבחן. שירות המבחן יגיש תוך 15 ימים מהמועד שבו הומצאו לו פרטי החלופה תסקיר מעצר לבית המשפט המחוזי, וזה האחרון יחליט בשאלת התאמת החלופה כחכמתו.

סוף דבר: מעצרו של המשיב יוארך ב-30 ימים החל מיום 4.11.2015 או עד למתן פסק דין בת"פ 8867-02-15 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם, בכפוף לאמור בפסקה 5 לעיל.

ניתנה היום, י"ד בחשון התשע"ו (27.10.2015).

שׁוֹפֵט